

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ОСМИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И
ВАСПИТАЊА**

Назив предмета: МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред: осми

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, формира естетку перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	ФИНД ЧАСОВА			
		обрада	утврђ.	остало	свега
1.	ЧОВЕК И МУЗИКА	5	2	/	7
2.	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	3	1	/	4
3.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	8	2	/	10
4.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	8	2	/	10
5.	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (тема се реализује у оквиру сваког часа)	2	1	/	3
	укупно	26	8	/	34

Кључни појмови: романтизам, програмска и апсолутна музика, соло песма, клавирска минијатура, музичко-сценска дела, савремено доба, музички жанрови.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
– повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у романтизму, импресионизму и савременом добу; – препознаје националне игре у делима уметничке музике; – наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период романтизма, импресионизма и савременог доба; – разликује музичке форме романтизма, импресионизма и савременог доба;	ЧОВЕК И МУЗИКА (7)	Романтизам. Програмска и апсолутна музика. Соло песма Клавирска минијатура. Националне и стилизоване игре (полка, мазурка, чардаш, казачок, сиртаки, валцер, танго...) Музичко-сценска дела. Сметана, Дворжак, Шопен, Лист, Шуберт, Шуман, Паганини, Верди, Пучини, Росини, Чајковски, Бородин, Мусоргски, Мокрањац Импресионизам. Равел, Дебиси. Савремено доба. Жанрови: Џез, популарна музика, апстрактна музика. Импровизација (појам) Стравински, Прокофјев, Коњовић, Константин Бабић, Вера Миланковић	1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка	– користити мултимедијалне садржаје; – упућивати ученика на проналажње додатних извора знања ради израде реферата и кратких излагања – бирати одабране композиције које трајањем и садржајем одговарају узрасту – наставу реализовати тако да ученици долазе до информација о инструменту путем непосредног искуства (слушање и опажање) – примена индивидуализоване наставе – примена демонстративне, дијалогске и текстуалне методе

<p>– идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника романтизма, импресионизма и савременог доба;</p> <p>– идентификује елементе музике ранијих епоха као инспирацију у музици савременог доба;</p>			предузетништву	
--	--	--	----------------	--

МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ

Историја (музичке епохе и развој стилова),
географија (музика народа и националне игре),
српски језик и књижевност (изражавање доживљаја музике),
ликовна култура (импресионизам и уметнички стилови)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

упознаје ученике са епохама и композиторима, организује слушање музике и усмерава анализу и поређење стилова.

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

Активност ученика је да слушају, препознају и упоређују музичке стилове, изражавају утиске и користе ИКТ за истраживање.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ПОСТУПКА И ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
--------	-------------------------	----------	-------------------------------	---

<p>– препозна врсту дувачких инструмента по изгледу и звуку; – опише начин добијања тона код дувачких инструмената; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;</p>	<p>МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ</p> <p>(4)</p>	<p>Дувачки инструменти</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву 	<p>- користити мултимедијалне садржаје; - применити различите методе и облике рада - долазак до информација о инструменту путем непосредног искуства (слушање и опажање) - народне инструменте повезати са народном песмом одређеног краја - начин реализације часова прилагодити датом историјском периоду (игра улога, радионице, игровне активности) - радити на остваривању квалитетне комуникације у циљу развоја музичког укуса и интересовања ученика</p>
---	---	----------------------------	--	--

МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ

Историја (развој дувачких инструмената и музичких стилова),
физика (настанак звука и вибрације ваздушног стуба),
биологија (дисање и рад плућа),

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

Демонстрира звук и изглед дувачких инструмената, објашњава начин добијања тона, пушта звучне примере, повезује инструменте са музичким стилима и усмерава ученике на уочавање разлика међу инструментима.

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

Препознају дувачке инструменте по изгледу и звуку, описују начин добијања тона, повезују инструменте са композицијама и музичким стилима, као и да уочавају везу музике са другим уметностима и областима.

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ПОСТУПЦИ И ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<p>– препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената;</p>	<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ (10)</p>	<p>Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне музике романтизма, импресионизма и савременог доба. Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву 	<p>- користити мултимедијалне садржаје; - бирати пригодне музичке примере прилагођене узрасту и интересовању ученика - радити на остваривању квалитетне комуникације у циљу развоја музичког укуса и интересовања ученика - упућивати ученика на проналажње додатних извора знања ради израде реферата, панона и кратких записа</p>

МЕЂУПРЕДМЕТНО ПОВЕЗИВАЊЕ

Историја (музичке епохе романтизма, импресионизма и савременог доба),
верска настава (духовна и световна музика),
ликовна култура (импресионизам и уметнички израз),
српски језик и књижевност (описивање музичког доживљаја)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

Бира и репродукује музичке примере, усмерава ученике на препознавање елемената музичке изражајности, објашњава везу музике са другим уметностима и областима и води кратку анализу слушаних дела.	Слушају и препознају различите врсте композиција, уочавају темпо, динамику и тонску боју, разликују музичке стилове и врсте, објашњавају повезаност музике са другим уметностима и областима и изражавају своје утиске.
---	---

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<ul style="list-style-type: none"> – изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у комуникацији и заједничком музицирању; – се понаша у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; <ul style="list-style-type: none"> – критички просуђује утицај музике на здравље; 	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ (10)	<p>Певање песама по слуху и из нотног текста (солмизацијом) самостално и у групи.</p> <p>Певање песама у мешовитим тактовима (7/8, 5/8) по слуху.</p> <p>Певање песама у комбинацији са плесним покретом.</p> <p>Певање и свирање из нотног текста народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима.</p> <p>Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеном темом.</p> <p>Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских репрезентативних примера (одломака/тема) у стилу музике романтизма, импресионизма и савременог доба.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву 	<ul style="list-style-type: none"> - користити мултимедијалне садржаје; - применити демонстративну методу и методу рада на тексту у стицању нових знања - примењивати кооперативно учење - повезивати покрет и певање извођењем различитих врста музичких игара

				водећирачунао особеностима одељења -Постављањеученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације
МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ				
ликовна култура (естетски израз и доживљај музике), информатика и рачунарство (коришћење ИКТ-а у извођењу музике), историја (музички стилови романтизма, импресионизма и савременог доба),				
АКТИВНОСТИУНАСТАВНОМПРОЦЕСУ				
АКТИВНОСТНАСТАВНИКА			АКТИВНОСТУЧЕНИКА	
Демонстрира певање и свирање, усмерава ученике у солмизацији и ритмичкој тачности, организује групно и индивидуално извођење, подстиче повезивање музике са покретом и контролише правилно извођење музичких примера.			Певају по слуху и из нотног текста, користе солмизацију, изводе песме у групи и самостално, певају у мешовитим тактовима, комбинују певање са покретом, свирају на инструментима и изводе музичке примере различитих стилова	

ИСХОДИ	НАСТАВНА ТЕМА/ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	НАЧИН ИПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
<ul style="list-style-type: none"> – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању и реализацији школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); 	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО (3)	<ul style="list-style-type: none"> Импровизација Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање ритмичке пратње. Реконструкција музичких догађаја у стилу романтизма, импресионизма и савремене музике. Израда дувачких инструмената од доступних материјала 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Компетенција за целоживотно учење 2. Комуникација 3. Рад с подацима и информацијама 4. Дигитална компетенција 5. Решавање проблема 6. Сарадња 7. Одговорно учешће у демократском друштву 8. Одговоран однос према здрављу 9. Одговоран однос према околини 	<ul style="list-style-type: none"> ученици планиране стваралачке задатке реализују по слуху уз запис -постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације; -одабир информација које су у служби разумевања света музике

			10. Естетичка компетенција 11. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	
--	--	--	---	--

МЕЂУПРЕДМЕТНОПОВЕЗИВАЊЕ

Физичко и здравствено васпитање (покрет и ритам), ликовна култура (креативно стварање и израда инструмената), историја (музички стилови романтизма, импресионизма и савременог доба), техничко образовање (израда једноставних инструмената)

АКТИВНОСТИ У НАСТАВНОМ ПРОЦЕСУ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА

Подстиче импровизацију, усмерава ученике у креирању ритма и покрета, организује реконструкцију музичких стилова и демонстрира израду једноставних дувачких инструмената.

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА

Импровизују, креирају покрете и ритмичку пратњу, реконструишу музичке стилове, учествују у групном стварању и израђују једноставне дувачке инструменте.

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Начин провере остварености исхода, формативно и сумативно оцењивање

ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕНЕ И КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА (<i>Правилник о оцењивању</i>)		Поступак праћења и оцењивања	Инструменти за праћење напредовања	Време
А) Степен остварености циљева и прописаних,	- Предмет Музичка култура: Полазна основа за оцену је ученикова способност, степен спретности и умешности. Узима се у обзир и индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и	-иницијална процена нивоа на коме се ученици налазе - постигнућа ученика се могу оценити усменом провером,	-Евиденција : белешке о елементима за процењивање и оцењивање	Белешке са часова

односно прилагођених стандарда и исхода	<p>могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.</p>	<p>краћим писаним проверама (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања</p>	<p>-Чек-листе са скалом процене -Протоколи посматрања -Упитници (за групни и рад у пару)</p>	<p>Пресек стања по класиф. периодима</p>
<p>Б) Ангажовање ученика у настави</p>	<p>Критеријуми оцењивања Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања. 	<p>-Главни критеријуми су начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање, степену ангажовања, уложеног труда, допринос ученика у складу са музичким могућностима</p>	<p>-Самосталност у извршавању задатака (област; скала по нивоима)</p>	
<p>В) Самосталност у раду</p>	<p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања. <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; – показује делимични степен активности и ангажовања. <p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања. <p>Недовољан (1) добија ученик који:</p>	<p>-заједничко вредновање ученика и наставника - самопроцена оцене и ангажовања од стране ученика -вођење евиденције о учешћу ученика у ваннаставним активностима</p>	<p>-Листе: сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) -Квалитативно и квантитативно процењивање резултата (пано, табела...)</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.			
--	---	--	--	--

